

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/77/2018
Identifikačné číslo spisu: 5112230375
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5112230375.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: C.T.M.C. SLOVAKIA, s.r.o., 023 33 Povina č. 7, IČO: 36 011 525, proti žalovanému: MP Commerce, s.r.o., Stará Prievozská 2, 821 09 Bratislava, IČO: 35 907 703, zastúpenému advokátskou kanceláriou Karkó s.r.o., Sad na Studničkách 1029/32, 010 01 Žilina, IČO: 50 158 121, a intervenienta na strane žalovaného: HOUSES, s.r.o., Šulekova 2, 811 06 Bratislava, IČO: 36 752 215, o určenie zániku záložného práva, vedenom na Okresnom súde Žilina, pod sp. zn. 19Cb/174/2012, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 18. mája 2016, č. k. 13Cob/379/2015-442, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

II. Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina, ako súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 29.05.2015, č. k. 19Cb/174/2012-381 určil, že záložné právo na záloh - stavbu súpisné č. XXX na parc. KN S. kôľňu na parc. W., dielňu na parc. W., parc. W. zast. plochy a nádvoria o výmere 8 805 m², parc. KN C XXXX/X zast. plochy a nádvoria o výmere 254 m², parc. KN C XXXX/X zast. plochy a nádvoria o výmere 1 551 m², parc. KN C XXXX/X zast. plochy a nádvoria o výmere 440 m², parc. KN C XXXX/XX zast. plochy a nádvoria o výmere 1 380 m² patriace vlastníckym právom žalobcovi, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie Kysucké Nové Mesto (ďalej len „záloh" alebo „nehnutelnosti"), podľa čl. 5 Zmluvy o predaji časti podniku č. 1849/1997 zo dňa 28.02.1997, zaniklo. Zároveň okresný súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť trovy žalobcovi na účet právneho zástupcu žalobcu trovy konania v sume 132,50 Eur a trovy právneho zastúpenia v sume 748,82 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Súd prvej inštancie v konaní skúmal existenciu naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu,

nakoľko sa jedná o určovací žalobu. V tejto súvislosti súd prvej inštancie skonštatoval, že naliehavý právny záujem žalobcu daný je, a to s poukazom na navrhované určenie vyplývajúce z požiadavky zosúladenia zápisu v katastri nehnuteľností so skutočným stavom, všetko pri zohľadnení skutočnosti, že tvrdenia žalobcu o zániku záložného práva z dôvodu zániku zabezpečenej pohľadávky žalovaný rozporuje, a preto musia byť predmetom dokazovania súdu. Rovnako je naliehavý právny záujem žalobcu na navrhovanom určení daný skutočnosťami vyplývajúcimi zo situácie, ktorá nastala medzi stranami sporu v súvislosti s Kúpnu zmluvou zo dňa 16.05.2012 (ďalej len „Zmluva“) týkajúcou sa nehnuteľností. Zmluva bola uzavretá medzi žalobcom konajúcim prostredníctvom záložného veriteľa - žalovaným na jednej strane ako predávajúcim a HOUSES s.r.o., so sídlom v Bratislave ako kupujúcim. Súd prvej inštancie uviedol, že vo vzťahu k tejto Zmluve je k momentu meritorneho rozhodnutia preukázané, že nastali jej obligačno-právne účinky, ale nenastali jej vecno-právne účinky, z dôvodu prerušenia konania o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Z uvedených skutočností vyplynulo, že má žalobca naliehavý právny záujem na navrhovanom určení.

3. S poukazom na rozhodnutie Okresného súdu Žilina v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19Cb/175/2008, súd prvej inštancie zdôraznil, že úhrady realizované žalobcom v prospech žalovaného spolu vo výške 38.836,89 Eur (2x 15.000,- Eur a 8.836,89 Eur) predstavovali istinu spolu s úrokmi z omeškania bez zmluvnej pokuty. Žalobcom uhradená suma 38.836,89 Eur o 175,48 Eur prevyšovala výšku pohľadávky priznanú žalovanému v rozhodnutí Okresného súdu Žilina v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19Cb/175/2008, to znamená, že žalovanému bola priznaná suma vo výške 38.661,41 Eur. Zároveň žalovanému odvolací súd v konaní vedenom pod sp. zn. 19Cb/175/2008 priznal sumu vo výške 9.709,22 Eur, z ktorej žalobca uhradil 9.533,64 Eur (rozdiel predstavuje sumu vo výške 175,58 Eur). Platba vo výške 38.836,89 Eur spolu s úhradou vo výške 9.533,64 Eur zodpovedá s rozdielom 10 centov sume, ktorá bola žalovanému priznaná v konaní sp. zn. 19Cb/175/2008 v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu, teda celková suma vo výške 48.370,63 Eur. Vzhľadom na uvedený sumár zistení súdu prvej inštancie preukázaných vykonaným dokazovaním svedčí záveru o naplnení hmotno-právnej požiadavky vyplývajúcej z ust. § 330 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka, teda záveru o tom, že žalobca určil, ktorý zo svojich záväzkov zabezpečených záložným právom plnil. Žalobca špecifikoval záväzky, ktoré plnil, a to istinu spolu s úrokmi z omeškania, v tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na právnu vetu rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. ObdoV/8/2003, resp. č. 66/2004 ZSP, v zmysle ktorej „Pri plnení peňažného záväzku sa započíta platenie najprv na úroky a potom na istinu, ak dlžník neurčí inak. Ak dlžník zaplatí po začatí konania svoj dlh vo výške uplatnenej žalobou, bez ďalšieho tým určil, že platenie sa má započítať na žalobou uplatnenú istinu a úroky.“

4. S námietkou žalovaného týkajúcou sa úhrady pohľadávky zabezpečenej záložným právom až po uzavretí Zmluvy súd prvej inštancie uviedol, že až do momentu, keď nastúpia vecno-právne účinky výkonu záložného práva (rozhodnutie príslušného orgánu o vklade vlastníckeho práva kupujúceho na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej pri výkone záložného práva do katastra nehnuteľností) musí ako hmotno-právny predpoklad odôvodnenej realizácie výkonu záložného práva existovať splatná pohľadávka zabezpečená záložným právom. Pokiaľ predmetná pohľadávka zanikne splnením do momentu, kedy nastúpia vecno-právne účinky výkonu záložného práva, nie je možné vo výkone záložného práva pokračovať. V tomto konaní bolo preukázané, podľa názoru súdu prvej inštancie, že zabezpečená pohľadávka (pohľadávka zabezpečená záložným právom) v priebehu výkonu záložného práva zanikla splnením, čo vylučuje, aby nastali uvedené vecno-právne účinky výkonu záložného práva. Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol súd prvej inštancie tak, ako vyplýva z výroku tohto rozsudku a určil, že záložné právo zaniklo.

5. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, napadnutým rozsudkom zo dňa 18.05.2016, č. k. 13Cob/379/2015-442, rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 29.05.2015, č. k. 19Cb/174/2012-381 potvrdil s tým, že žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

6. Odvolací súd sa vo svojom potvrdzujúcom rozsudku s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie stotožnil v plnom rozsahu a ako vecne správne ho v zmysle ust. § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. potvrdil. Žalovaný v odvolaní namietol, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol o zániku záložného práva ako celku napriek tomu, že v konaní na strane žalovaného nevystupovali všetky pasívne legitimované

subjekty. Podľa žalovaného má postavenie záložného veriteľa aj niektorý tretí subjekt, ktorý je vlastníkom záložným právom zabezpečeného nároku podľa Zmluvy o predaji podniku za obdobie od 01.12.2003 do 06.07.2004. V tejto súvislosti odvolací súd uviedol, že v odvolacom konaní možno prihliadnuť len na tie odvolacie dôvody, ktoré nemali charakter novo tvrdených skutočností neuvádzaných žalovaným v konaní pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd okrem iného poznamenal, že v zmysle ust. § 213 ods. 1 O. s. p. je viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie.

7. Napriek vyššie uvedenému odvolací súd skonštatoval, že z obsahu spisového materiálu nevyplývalo, že by nositeľom záložným právom zabezpečenej pohľadávky mal byť akýkoľvek ďalší subjekt, odlišný od žalovaného. Žalovaný Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 29.11.2010, ktorej predmetom nemali byť pohľadávky podľa Zmluvy o predaji časti podniku za obdobie od 01.12.2003 do 06.07.2004, na ktorú vo svojom odvolaní odkazoval, v konaní nepredložil. Zároveň odvolací súd zdôraznil, že existencia iného záložného veriteľa nevyplývala ani z listu vlastníctva č. XXXX., kde ako záložný veriteľ bol pôvodne evidovaný výlučne Fond národného majetku SR a následne na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok je ako záložný veriteľ evidovaný žalovaný. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti, kedy existencia akéhokoľvek iného záložného veriteľa v konaní nebola preukázaná, odvolací súd skonštatoval, že nemohla obstať námietka žalovaného o neúčasti všetkých pasívne legitimovaných záložných veriteľov v konaní.

8. K nesúhlasu žalovaného s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého napriek Zmluve a návrhu na vklad nedošlo k výkonu záložného práva, odvolací súd vyjadril súhlas v celom rozsahu s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie. Pre doplnenie odvolací súd poznamenal, že zmluva vo všeobecnosti predstavuje len právny dôvod pre prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Zmluva má len obligačné účinky, avšak sama o sebe prevod vlastníckeho práva nemôže spôsobiť. K prevodu vlastníckeho práva dochádza až vkladom vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností (ust. § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie preto správne posúdil rozdiel medzi obligačnými a vecnoprávnymi účinkami predmetnej Zmluvy týkajúcej sa nehnuteľností. Z charakteru záložného práva ako vecnoprávneho prostriedku zabezpečenia pohľadávky a jej príslušenstva vyplýva, že záložné právo umožňuje, aby záložný veriteľ uspokojil svoju pohľadávku zo založenej veci (zálohu), čím záložné právo plní nielen zabezpečovaciu, ale aj uhradzovaciu funkciu.

9. Odvolací súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti zistil, že vlastníkom predmetných nehnuteľností je podľa výpisu z listu vlastníctva žalobca, z čoho vyplýva, že doposiaľ nenastali vecnoprávne účinky Zmluvy, pričom až momentom zmeny vlastníka vkladom do katastra nehnuteľností by v prejednávacom prípade žalobca stratil svoje vlastnícke právo v dôsledku realizácie záložného práva záložným veriteľom, teda žalovaným. Vzhľadom na okolnosti daného prípadu odvolací súd skonštatoval, že nedošlo k zavŕšeniu výkonu záložného práva, a preto uzavretím Zmluvy predmetné záložné právo nezaniklo.

10. S prihliadnutím na list žalobcu, adresovaný žalovanému zo dňa 22.03.2012, ktorým žalobca žalovanému oznámil, ktoré záväzky voči nemu bude plniť, ako aj s ohľadom na následne žalobcom vykonané úhrady formou poukázania peňažných prostriedkov prostredníctvom poštového podniku žalovanému, odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie skonštatoval, že týmito úhradami došlo k uspokojeniu zostatku záložným právom zabezpečenej pohľadávky. Odvolací súd v tejto súvislosti v celom rozsahu odkázal na precízne odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v tejto časti, s ktorým sa stotožnil. V závere rozhodnutia odvolací súd uviedol, že pohľadávka zabezpečená záložným právom zanikla v priebehu výkonu záložného práva jej splnením, čím v zmysle ust. § 151md ods. 1 písm. a/ Občianskeho zákonníka zároveň zaniklo aj záložné právo.

11. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa ust. § 420 ods. 1 písm. f/ C. s. p. v spojení s ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., podľa ktorého rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dovolateľ porušenie svojich procesných práv vidí v tom, že odvolací súd spolu so súdom prvej inštancie skonštatovali, že záložné právo zaniklo v celosti, pričom žalovaný nenadobudol pohľadávku Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 29.11.2010 od právneho predchodcu pohľadávky za obdobie od 01.12.2003 do 06.07.2004, ktoré vznikli zo Zmluvy o predaji časti podniku č. 1849/1997 a ktoré boli zabezpečené záložným právom podľa Zmluvy o zriadení

záložného práva č. 1849/1997/Z. Žalovaný zastáva názor, že pokiaľ odvolací súd mal k dispozícii spis vedený pod sp. zn. 19Cb/175/2008, tak sa s obsahom Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 29.11.2010 mohol oboznámiť. Okrem iného dovolateľ zdôraznil, že v priebehu konania bola zo strany žalovaného skutočnosť ohľadom pluralít žalovaných spomenutá, a preto ju nemožno posudzovať ako novo tvrdenú námietku, ktorá by nebola uvádzaná žalovaným v konaní pred súdom prvej inštancie. V súvislosti s vecnou legitimitáciou dovolateľ zdôraznil, že túto je súd povinný skúmať z úradnej povinnosti. Vzhľadom na uvedené dovolateľ tvrdil, že Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 29.11.2010 na neho nebola postúpená celá záložným právom zabezpečená pohľadávka, preto odôvodnenie odvolacieho súdu podľa jeho názoru neobstojí.

12. Dovolateľ vo svojom dovolaní argumentoval aj tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, pričom túto právnu otázku dovolateľ formuloval: „či je výkon záložného práva priamym predajom zálohu - nehnuteľnosti tretej osobe zavŕšený až nastúpením vecno-právnych účinkov kúpnej zmluvy, t. j. či je dokonanie takéhoto výkonu záložného práva podmienené rozhodnutím o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.“ Nakoľko bola Zmluva uzatvorená v čase, keď nepochybne existovala splatná zabezpečená pohľadávka žalovaného voči žalobcovi, je podľa názoru žalovaného zrejmé, že Zmluva bola uzatvorená platne a v súlade so zákonom ako aj Zmluvou o zriadení záložného práva zo dňa 07.05.1997, č. 1849/1997. Dovolateľ sa nestotožnil s názorom odvolacieho súdu, ako ani s názorom súdu prvej inštancie na vzniknutú situáciu.

13. K dovolaniu žalovaného sa žalobca, ani intervenient nevyjadřili.

14. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom III.ÚS 191/2018-33 z 13. novembra 2018, zrušil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. novembra 2017, č. k. 2Obdo/74/2016-478, ktorý dovolanie žalovaného odmietol, a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) ako súd dovolací [ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný zastúpený v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (ust. § 447 písm. c/ C. s. p.)

16. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

17. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

18. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

20. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

21. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

22. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C. s. p. alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a § 432 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

23. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. a § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

24. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C. s. p., pretože napadnutý rozsudok spĺňa podmienku rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci samej.

25. Ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou SR.

26. Podstatná časť argumentácie dovolateľa, odôvodňujúca prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p., v prejednávanom spore smerovala k nesprávne postupujúcej súdu v procese skúmania, či na strane žalovaného vystupujú všetky pasívne vecne legitimované subjekty.

27. Dovolací súd uvádza, že z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa odvolacou námietkou žalovaného, že na jeho strane nevystupovali všetky pasívne legitimované subjekty (ktorá námietka je totožná s odvolacou), náležite vysporiadal. Odvolací súd v prvom prípade poukázal na § 205a ods. 1 O. s. p. v spojení s § 120 ods. 4 O. s. p., podľa ktorých ustanovení bol žalovaný opakovane poučený o povinnosti predložiť a označiť všetky dôkazy alebo skutočnosti najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa končí dokazovanie. Odvolací súd zdôraznil, že takáto výzva obsahujúca poučenie bola doručená právnomu zástupcovi žalovaného dňa 26.10.2012 (č. l. 56 spisu) a následne tiež ako súčasť predvolania na pojednávanie (č. l. 113, 146, 233, 348 spisu). Rozsudok okresného súdu preto mohol byť posudzovaný na základe podaného odvolania len v medziach odvolacích dôvodov, ktoré nemali charakter skutočností neuplatnených pred súdom prvej inštancie. Napriek uvedenému odvolací súd poznamenal, že z výpisu z listu vlastníctva týkajúceho sa predmetných nehnuteľností nevyplýva existencia iného záložného veriteľa okrem žalovaného, preto nemohla obstať námietka žalovaného v tom smere, že v konaní neboli zúčastnení všetci pasívne legitimovaní záložní veritelia.

28. Dovolací súd konštatuje, že vyššie uvedeným procesným postupom odvolacieho súdu nedošlo k tomu, že by súd znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.). Správnosť tohto záveru potvrdil aj Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom III.ÚS 191/2018-33 z 13.novembra 2018 v bodoch 30 až 35.

29. Dovolateľ v dovolaní uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., t. j. nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola vyriešená.

30. Súčasná judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na tom, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., neoznačí právnu otázku, ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; rozdielného rozhodovania dovolacieho súdu; ako aj absencie vymedzenia právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa). V opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C. s. p., ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p.

31. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. predpokladá, že právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016, dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú vôbec súvis s rozhodovaným sporom.

32. Dovolateľ právnu otázku, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie súdov formuloval tak „či je výkon záložného práva priamym predajom zálohu - nehnuteľnosti tretej osobe zavŕšený až nastúpením vecno-právnych účinkov kúpnej zmluvy, t. j. či je dokonanie takéhoto výkonu záložného práva podmienené rozhodnutím o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.“ Konajúce súdy nižších inšancií zhodne uzavreli, že až do momentu, keď nastúpia vecno-právne účinky výkonu záložného práva (rozhodnutie príslušného orgánu o vklade vlastníckeho práva kupujúceho na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej pri výkone záložného práva do katastra nehnuteľností) musí ako hmotnoprávny predpoklad odôvodnenej realizácie výkonu záložného práva existovať splatná pohľadávka zabezpečená záložným právom. O to viac, kedy odvolací súd z aktuálneho výpisu z LV č. XXXX v čase jeho rozhodovania zistil, že ako vlastník predmetných nehnuteľností bol v katastri nehnuteľností naďalej evidovaný žalobca, a teda nenastali vecnoprávne účinky Kúpnej zmluvy zo dňa 16.05.2012.

33. Dovolací súd zdôrazňuje, že právna otázka uvedená vo vyššom bode tohto rozhodnutia doposiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená. Najvyšší súd SR si je vedomý znenia ustanovenia § 442 C. s. p., podľa ktorého je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd s tým, že dokazovanie nevykonáva, avšak pre úplnosť, vzhľadom na špecifiká prejednávaneho prípadu dodáva, že zmluva o zriadení záložného práva č. 1849/1997/Z (č. l. 10 spisu) bola uzavretá dňa 07.05.1997 medzi Fondom národného majetku SR so sídlom Drieňová 27, 821 01 Bratislava, IČO: 17 333 768 ako záložným veriteľom a žalobcom (C.T.M.C. SLOVAKIA, s.r.o., 023 33 Povina č. 7, IČO: 36 011 525) ako záložcom. Táto skutočnosť je zrejماً aj z LV č. XXXX. pre katastrálne územie Kysucké Nové Mesto (č. l. 32 spisu). Kúpna zmluva na záloh bola uzavretá dňa 16.05.2012 medzi žalobcom ako predávajúcim, konajúcim prostredníctvom žalovaného ako záložným veriteľom a medzi kupujúcim - spoločnosťou HOUSES s.r.o. so sídlom Šulekova 2, 811 06 Bratislava, IČO: 36 752 215, t. j. intervenientom na strane žalovaného (č. l. 8 spisu). Následne Správa katastra Kysucké Nové Mesto rozhodnutím zo dňa 31.05.2012, č. k. V XXX/XX, prerušila návrh na povolenie vkladu do katastra nehnuteľností, nakoľko spoločnosť MP Commerce, s.r.o., Stará Prievozska 2, 821 09 Bratislava, IČO: 35 907 703, resp. žalovaný, nebol ku dňu rozhodnutia Správy katastra záložným veriteľom žalobcu (č. l. 15 spisu). Vklad vlastníckeho práva v zmysle dotknutej kúpnej zmluvy preto nebol realizovaný a následne žalovaný vyzval žalobcu dňa 23.07.2012 (č. l. 21 spisu), na zaplatenie všetkých svojich podlžností, nakoľko jeho záložné právo naďalej trvá. Dovolací súd poznamenáva, že žalovaný si svoje právo vymáhal na základe v spise nešpecifikovanej zmluvy o postúpení pohľadávky, ktoré postúpenie

malo byť zo spoločnosti U T TRADING (CYPRUS) LIMITED, resp. tretieho subjektu (viď údaj z LV č. XXXX . pre katastrálne územie Kysucké Nové Mesto).

34. Z vyššie uvedeného chronologického rozpisu právne významných skutočností je možné konštatovať, že kľúčovou a podstatnou právnou otázkou bola v prvom rade tá, či je žalovaný záložným veriteľom žalobcu. A to aj s akcentom na skutočnosť, že žalobca počas celého priebehu tohto sporu namietal, že by bol žalovaný záložným veriteľom a z obsahu LV č.. pre katastrálne územie Kysucké Nové Mesto postavenie žalovaného ako záložného veriteľa, nevyplýva. Až po vyriešení tejto právne významnej otázky, resp. otázky splnenia základných podmienok na výkon záložného práva, by bolo možné pristúpiť, okrem iného aj ku skúmaniu, či bola vykonaná notifikácia o začatí výkonu záložného práva a v kladnom prípade určiť, kedy nastávajú účinky výkonu záložného práva priamym predajom zálohu. Preto pokiaľ ide o dovolateľom nastolenú právnú otázku je potrebné uzavrieť, že nebol splnený základný predpoklad prípustnosti dovolania vyplývajúci z § 421 ods. 1 C. s. p., a to nastolenie právnej otázky, ktorá bola pre rozhodnutie sporu kľúčová.

35. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného podľa § 420 písm. f/ C. s. p. a § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c/ C. s. p., odmietol.

36. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p.

37. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.